

Nazwa przedmiotu: WSPÓŁCZESNE SYSTEMY POLITYCZNE

Kod przedmiotu:	Rok: 1 2012/2013	Semestr: zimowy	Ilość godzin 30	Typ zajęć: do wyboru	ECTS 8
Forma zajęć: seminarium	Język: polski	Zaliczenie: 1. Praca pisemna 2. Test końcowy 3. Aktywność na zajęciach	Prowadzący: prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska		
Liczba miejsc:	Wymagania/preferencje wymagane przy przyjmowaniu: Ogólna humanistyczna wiedza na poziomie studiów magisterskich Znajomość języka obcego				
Ogólny opis przedmiotu: Wiedza w zakresie współczesnych systemów politycznych stanowi jeden z podstawowych obszarów badań politologicznych. Jej przyswojenie a następnie nabycie umiejętności zastosowania w praktyce pozwoli studentom w sposób zbiektywizowany prowadzić dalsze badania w obszarze społeczno – politycznym.					
Cel zajęć: dostarczenie studentom wiedzy i nabycie przez nich umiejętności jej praktycznego wykorzystywania w analizie zmian współczesnych systemów politycznych.					
Zamierzone efekty kształcenia:					
Wiedza: Po zakończeniu kursu doktorant zna: <ul style="list-style-type: none"> • definicje i rozróżnienia dotyczące podstawowych elementów systemu politycznego oraz powiązania między nimi. • charakterystyczne funkcje systemu we współczesnych społeczeństwach. • czynniki zmian systemu stabilizacji i destabilizacji systemu. • mechanizmy sprawowania władzy i jej wpływ na procesy systemowe. • obszary aktywności społeczno-politycznej obywateli i określać ich znaczenie dla systemu politycznego.					
Umiejętności: Po zakończeniu kursu doktorant potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • interpretować zjawiska zachodzące w obszarze systemów politycznych. • posługiwać się nabytą wiedzą w praktyce politycznej. • analizować procesy zmian wewnątrzsystemowych i wpływu środowiska zewnętrznego systemu Międzynarodowego. • tworzyć prognozy rozwoju danego systemu politycznego					
Inne kompetencje (postawy): Po zakończeniu kursu doktorant potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wykazywać aktywną i otwartą postawę w rozwiązywaniu złożonych problemów społeczno-politycznych. • postrzegać relacje w obszarze wielostronnych powiązań systemowych wykazując zbiektywizowaną postawę badawczą. • prezentować umiejętności pracy w zespole w przygotowaniu projektów eksperckich z zakresu współczesnych systemów politycznych i ich otoczenia międzynarodowego.					

Sposób sprawdzenia osiągnięcia efektów zamierzonych:

1. Praca pisemna związana z tematem seminarium
2. Pisemny tekst końcowy sprawdzający podstawową wiedzę studenta w zakresie terminologii oraz wiadomości faktograficznych zdobytych na zajęciach

Szczegółowy opis przedmiotu (treści programowe):

1-2. System polityczny, jako obszar wiedzy politologicznej. Kryteria klasyfikacji systemów. Przesłanki historyczne i społeczno-kulturowe kształtujące współczesne systemy polityczne. Czynniki wpływające na stabilizację/destabilizację systemu politycznego. Pojęcie otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego systemu politycznego. Pojęcie i cechy charakterystyczne tranzykcji systemowej i jej rola w procesie instytucjonalizacji systemu politycznego. Relacje między transformacją polityczną, społeczną i gospodarczą.

3. Demokracja i demokratyzacja systemów politycznych i zagadnienie teoretyczne i modelowe.

4-5. Pomiędzy demokracją a autorytaryzmem. Charakterystyka wybranych systemów w regionie Europy i świata.

6-7. Formy państwa, systemy rządów a system polityczny. Podziały i funkcje współczesnych państw. Państwa a procesy globalizacji, regionalizacji i integracji. Rola czynnika religijnego, narodowościowego, a stabilność systemu politycznego.

8-9. Władza polityczna. Środki i sposoby sprawowania władzy. Środki i sposoby sprawowania władzy. Czynniki legitymizacji/ delegitymizacji władzy politycznej. Władza ustawodawcza, wykonawcza i sądownicza i ich rola w wybranych systemach politycznych.

10. Grupy interesu i elity władzy, a system polityczny. Decydowanie w polityce. Podejmowanie decyzji politycznych w warunkach kryzysu politycznego/gospodarczego.

11-12. Partie i systemy partyjne współczesnego świata. Cele, funkcje i typologie partii politycznych. Tendencje zmian partii i systemów partyjnych, a procesy konsolidacji systemów na przykładzie państw regionu Europy Środkowej i Wschodniej.

13-14. Znaczenie i funkcje wyborów w wybranych systemach politycznych. Modele zachowań wyborczych. Podziały socjo-polityczne. Partycypacja wyborcza. Przyczyny zmian i chwiejności wyborczej.

15. Aktywność społeczna i polityczna obywateli. Znaczenie relacji rządzący-rządzenie dla stabilizacji systemu politycznego.

Zalecana literatura: Literatura obowiązkowa:

Antoszewski A, Herbut R., 2005, Europejskie systemy polityczne, Warszawa PWN,
Sobolewska-Myślik K., 2004, Partie i systemy partyjne na świecie, Warszawa PWN,
M. Barański red., 2004 Systemy państw Europy Środkowej i Wschodniej, Katowice,
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Literatura uzupełniająca:

Antoszewski A., 2004, Wzorce rywalizacji politycznej we współczesnych demokracjach europejskich, Wyd. Uniwersytet Wrocławski.

Baszkiewicz J., 2009, Władza, Ossolineum,.

Beyme von K., 2005, Współczesne teorie polityczne, Scholar, Warszawa.

Yves Mény, Yves Surel red. 2007, Demokracja w obliczu populizmu, Warszawa, Wydawnictwo Oficyna

Fukuyama F., 2005, Budowanie państwa. Władza i ład międzynarodowy w XXI wieku, Rebis, Poznań.

Fukuyama F., 1996, Koniec historii, Zyska-S-ka Poznań.

Gulczyński M., 2004, Panorama systemów politycznych świata, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa.

Huntington S., 1995, Trzecia fala demokratyzacji, Warszawa.

Huntington S, 1998, Zderzenie cywilizacji, MUZA SA, Warszawa,
Sartori G., 1994, Teoria demokracji, Warszawa.
Schumpeter J., 1995, Kapitalizm, socjalizm, demokracja, Warszawa.
Weber M., 2002, Gospodarka i społeczeństwo. Zarys socjologii rozumiejącej, PWN.
Dahl R.A., Stinebrickner B. 2007, Współczesna analiza polityczna, Wydawnictwo Naukowe
Scholar, Warszawa.